

کارگاه صفحه آرایی: جلسه سوم تئوری

ندا ابراهیمی بسطامی/گروه گرافیک

-در مقاله هایی که مشخص نیست شروع مقاله از صفحه زوج است یا فرد، ترجیح دارد که از صفحه زوج مقاله شروع کنیم و در این حالت اگر پایان مقاله در صفحه فرد باشد ارجح است.

-دو صفحه مقابل هم، در حد امکان باید موضوعی مشابه داشته باشند.

-تصویر انسان یا حیوان نباید در عطف قرار گیرد، مگر آنکه مقیاس آنها بسیا کوچک باشد، مانند تصویر انبوه جمعیت که اگر عطف را قطع کند اشکالی ندارد.

-برای صفحه آرایی دو هدف می توان قائل شد: راحتی خواندن و انگیزه دادن به خواننده برای خواندن /کارهایی که در جهت این دو هدف یا یکی از آنها نباشد، در صفحه آرایی مردود هستند.

عکس در صفحه آرایی مجله

همان گونه که اشاره شد، عکس عنصر بصری بسیار مهمی در صفحه است و در نخستین نگاه خواننده مجله به صفحه بیش از هر عاملی تاثیر گذار است و، گذشته از داشتن ارزش خبری و پیام رسانی، صفحات مجله را خوشایند می کند و به نوعی وسیله جذب خواننده است. برای چیدن عکس ها در صفحه از گرید استفاده می شود؛ یعنی اضلاع عکس باید روی خطوط گرید مجله قرار گیرد. یکی از کاربرد های اصلی گرید هر مجله ای رار گرفتن تمام عکس های مجله روی خطوط آن است.

در بعضی گرید ها برای چیدمان عکس ها در صفحه امکانات بیشتری فراهم است و طراح به تنوع و خلاقیت مطلوبی دست می یابد. اما فقط طراحانی می توانند با این گونه گرید ها صفحه آرایی کنند که در صفحه آرایی تا حدودی تجربه داشته باشند و در هنرهای تجسمی و تجربیات بصری هم از توان لازم بهرمنند باشند.

یکی از روشهای متداولی که برای چیدمان عکس ها به کار می رود روش تداوم خطی است. تداوم خطی به راستایی مستقیم اطلاق می شود که در بوم صفحه آرایعنی دو صفحه مقابل هم قرار گرفته است و بخش هایی از آن کاملا دیده می شود و قسمت هایی حذف شده است.

نمونه ای از ارتباط بین دو صفحه مقابل هم

دو صفحه مقابل هم یک مجله است که دو عکس طرف راست، به صورت تداوم خطی، در امتداد عکس طرف چپ و دقیقاً با همان ارتفاع قرار گرفته اند و دو خط بالا و پایین آن ها تداوم خطی دارد. تداوم خطی در دو صفحه مقابل هم توجه را جلب می کند و چشم را مقید به حرکت تعقیبی میکند و چشم در تعقیب خط به گونه ای فعال می شود که گویی روی مسیری در حال حرکت قرار گرفته است و قطع شدن خط به آن خصلت حرکتی می دهد و، در مجموع، تعامل مطبوعی از نظر بصری ایجاد می شود.

در صفحه آرایی مصاحبه ها، استفاده از حالات مختلف چهره مصاحبه شونده در صفحات تنوع لازم را به مقاله میدهد. گاهی از این گونه تصاویر به صورت تضاد شدید یا از روش هایی با استفاده از ترمیم استفاده می شود.

گاهی به جای عکس از طرح یا تصویر سازی در صفحه آرایی مجله استفاده می شود که در این حالت باید سطوح خاکستری حاصل از حروف و طرح با هم ترکیب بصری مناسب و چشم نوازی را ایجاد کنند. پس از رواج نشر رومیزی، امکان خلاقیت در کاربرد عکس فزونی یافت. می توان با استفاده از نرم افزار های گرافیکی تمام یا بخشی از زمینه عکس را حذف کرد تا کادر مربع یا مستطیل نباشد و تبدیل به شکلی شود که در حروف صفحه بافته می شود. از این روش به ویژه در صفحات ورزشی بسیار استفاده می شود. ب طور مثال، در یک عکس ورزشی که صحنه ای از یک مسابقه والیبال یا بسکتبال را نشان می دهد و توج در قسمت فوقانی بالای عکس با فاصله ای زیاد از بازکن قرار دارد، می توان زمینه عکس را حذف کرد و توپ را به تنهایی در وسط حروف و نوشته های قسمت بالای عکس قرار دارد و بر پویایی و خلاقیت صفحه افزود.

نمونه صفحه آرایی دو صفحه مقابل هم داستان کودکان

همان گونه که در طراحی عامل تضاد یا کنتراست (contrast) به طرح جان می بخشد و آن را زنده و پویا می کند، در طراحی صفحات هم بهتر است که تصاویر در اندازه های متضاد کوچک و بزرگ ارائه شوند و به ندرت در صفحه مقابل هم باید از عکس های یک اندازه یا عکس هایی استفاده کرد که اندازه آن ها به یکدیگر نزدیک است. می توان یک یا چند عکس کوچک را درون یک عکس بزرگ قرار داد و از این شیوه به ویژه در صفحات حادثه ای و مهیج که رخ دادن حادثه ای بیان می کنند و صفحات ورزشی مجلات بیشتر استفاده می شود. بدیهی است، در این حالت، عکس یا عکس های کوچک را باید در محلی از عکس بزرگ قرار داد که به موضوع و بیان عکس صدمه نزند. از سه شکل اصلی (مربع، دایره، مثلث متساوی الاضلاع) مربع بیشتر در صفحه آرایی به کار می رود و شکلی است که برای عکس ها مناسب است. عکس مربع شکل، یا عکسی که صفح آرا آن را با ویرایش به مربع تبدیل کرده باشد، در صفحه به سهولت با دیگر عناصر بصری ترکیب می شود و به فوریت در صفحه سامان می یابد. بنابراین هنگام صفحه آرایی، تا جایی که میسر باشد، باید از شکل مربع برای تصاویر استفاده کرد پس از آن، مستطیل طلایی (یعنی مستطیلی که نسبت طول و عرض آن 8 به 5 یا 5 به 3 باشد) ترجیح دارد. مستطیل های دیگر در

سومین مرحله تقدم قرار دارند و شکل های منظم هندسی ديگر، مانند دایره و مثلث متساوی الاضلاع یا متساوی الساقین و لوزی و متوازی الاضلاع و بیضی، به ندرت در صفحه آرایبی مجله به کار می روند و سامان دادن بصری دو صفحه مقابل هم با این شکل ها بسیار پیچیده و مشکل است. در دو صفحه مقابل هم مجله استفاده از سه عکس یا بیشتر بر دو عکس ترجیح دارد، زیرا موجب حرکت چشم در دو صفحه می شود. در این حالت، بهتر است که صفحه آرا سه عکس را به گونه ای در دو صفحه قرار دهد که مثلث حاصل از آنها در هر دو صفحه گسترده شود نه فقط در یکی از آن ها یعنی اگر هر عکس یک راس مثلث باشد، این مثلث در سطح هر دو صفحه قرار گیرد.